

ÍSLE3BB05

Barnabókmenntir

Námsáætlun – haustönn 2026

Fjölbrautaskóli Suðurlands

Kennarar áfangans:

Jón Özur Snorrason (jozur@fsu.is), Katrín Rut Sigurgeirsdóttir (katrin.rut@fsu.is) og Ragnhildur Elísabet Sigfúsdóttir (res@fsu.is)

Áfangalýsing: Fjallað um barnabókmenntir í víðum skilningi: sögur, ævintýri, ljóð, teiknimyndir og myndabækur auk efnis fyrir sjónvarp og leikhús. Nemendur kynnst einkennum, formi, útbreiðslu, vinsældum og kröfum sem gerðar eru til barnabókmennta. Gert er ráð fyrir lestri mismunandi bókmenntatexta auk fræðilegrar umfjöllunar um barnabókmenntir. Fyrir liggur fjölbreytt verkefnavinna, verkleg, munnleg og skrifleg. Farið er fram á sjálfstæð, skapandi og vönduð vinnubrögð.

Undanfari: 10 einingar í íslensku á 2. þrepi.

Markmið áfangans

Þekkingarviðmið - nemandi skal hafa aflað sér þekkingar og skilnings á:

- mismunandi frásagnaraðferðir og framsetningu í barnabókmenntum.
- málfar og orðaforða, innrætingu og túlkun barnabókmennta.
- samspil barnabókmennta, samfélags og menningar.
- inntak og einkenni þeirra verka sem lesin eru.
- tengsl barnabókmennta við siðferðisþroska.
- barnabókmenntir í sögulegu ljósi.

Leikniviðmið - nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- draga saman og nýta upplýsingar úr ýmiss konar heimildum og tengja við eigin skoðanir.
- beita gagnrýnni hugsun við vinnslu verkefna þar sem skoðanir hans koma fram.
- lesa sér til gagns bókmenntaverk og fræðitexta um barnabókmenntir.
- flytja af nokkru öryggi niðurstöður sínar frammi fyrir hópi.
- nota viðeigandi hjálpargögn við frágang ritsmíða.

Hæfniviðmið - nemandi skal geta hagnýtt þá þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- vinna skapandi og greinandi verkefni í tengslum við barnabókmenntir og fræðilega texta.
- taka þátt í málefnalegum umræðum, tjá afstöðu, beita rökum og komast að niðurstöðu.
- túlka texta barnabókmennta og greina merkingu undir yfirborði textans (undirtexti).
- meta uppeldisgildi barnabókmennta út frá ýmsum sjónarmiðum.

Námsefni:

Andri Snær Magnason. *Sagan af bláa hnettinum*.

Astrid Lindgren. *Ronja ræningjadóttir*.

Silja Aðalsteinsdóttir. *Raddir barnabókanna*.

Þorvaldur Þorsteinsson. *Skilaboðaskjóðan*.

Ævar Örn Benediktsson. *Skólastjórinn*.

Efni frá kennara.

A5 stílabók.

Námsmat:

15%	Raddir barnabókanna, verkefni og próf
10%	Myndabækur - myndgreiningaverkefni
10%	Safnaðu sögum
10%	Vettvangsferð og heimildaverkefni
10%	<i>Ronja ræningjadóttir, verkefni og próf</i>
5%	<i>Sagan af bláa hnettinum, verkefni og próf</i>
10%	<i>Skólastjórinn, verkefni og próf</i>
15%	Lokaverkefni
10%	Vangaveltubók
5%	Virkni og ástundun

Sérreglur áfangans:

- Nemendur þurfa að gera skil á verkefnum í öllum námsþáttum til þess að ná áfanganum.
- Ætlast er til að nemendur búi sig mjög vel undir kennslustundir með lestri og þeim verkefnum sem lögð eru fyrir. Um helmingur námsins fer fram í tímum en hinn hlutinn með heimanámi, undirbúningi jafnt sem verkefnavinnum. Nauðsynlegt er að mæta í alla tíma þar sem innlögn fer eingöngu fram þar, hvort sem um er að ræða fjarkennslu eða staðkennslu.
- Ef nemandi kemst ekki í kennslustund ber hann sjálfur ábyrgð á því að fylgjast með kröfum um heimanám, próf og verkefnaskil. Oftast má sjá slíkt í Innu en einnig er hægt að hafa samband við samnemendur eða kennara.
- Verkefni birtast í Innu og er almennt skilað rafrænt þangað.
- Nemandi sem er veikur eða með lögleg forföll á prófdegi getur sótt um sjúkrapróf hjá kennara.
- Símanotkun í tímum er óheimil nema annað sé tekið fram.
- Nemendum ber að virða höfundarétt. Gerist nemendur uppvísir um ritstuld fá þeir undantekningalaust einkunnina 0.
- Kennarar taka einungis við skilaboðum í gegnum Innu eða í tölvupósti, ekki í Messenger.

Vinnuáætlun – haustönn 2026

Dagsetning	Viðfangsefni
17. - 21. ágúst Kennsla hefst á mið.	Áfangi kynntur. Opnunarverkefni - UPPÁHALDS.
24. - 28. ágúst	Umræður og kynningar á verkefni. Raddir barnabókanna. Fræðigrein 1. <i>Sögulegt yfirlit íslenskra barnabóka</i> (bls. 9-37). 1. verkefni.
31. ágúst - 4. sept.	Fræðigrein 2. <i>Setið í kjöltunni</i> (bls. 101-136). 2. verkefni. Skilaboðaskjóðan lesin og nemendur greina hana skv. lyklum
7. - 11. sept.	Myndabækur, greiningarverkefni.
14. - 18. sept.	Þjóðsögur og ævintýri. Kenningar Bruno Bettelheim. Safnaðu sögum. Byrjað að lesa Ronju ræningjadóttur heima.
21. - 25. sept.	Astrid Lindgren. <i>Ronja ræningjadóttir</i> . Stutt próf úr bókinni í upphafi. Umræður og verkefni.
28. sept. - 2. okt.	Ævar Örn Benediktsson. <i>Skólastjórinn</i> . Stutt próf úr bókinni í upphafi. Umræður og verkefni
5. - 9. okt. Námsmatsdagur 6. okt. Áfangamessa 7. okt.	Fræðigrein 4. <i>Trú og siðferði í íslenskum barnabókum</i> (bls. 178-200). Teiknimyndir fyrir börn (Trolls): Verkefni og umræður.
12. - 16. okt. Valdagur á mið.	Próf úr fræðigreinum - Raddir barnabókanna.
19. - 23. okt. Haustfrí fim+fös	Andri Snær Magnason. <i>Sagan af bláa hnettinum</i> . Stutt próf úr bókinni í upphafi. Umræður og verkefni.
26. - 30. okt.	Vettvangsferð til Reykjavíkur. Börn og menning. Heimildaverkefni tengd vettvangsferð.
2. - 6. nóv.	Barnaefni í nútímanum.
9. - 13. nóv.	Barnaefni í nútímanum.
16. - 20. nóv.	Lokaverkefni valin og unnin.
23. - 27. nóv.	Lokaverkefni unnin.
30. nóv. - 4. des. Dimmisjón	Kynningar á lokaverkefnum.
7. - 11. des Síðasti kennsludagur á fimmtudegi	Lokahnykkur um lesefni áfangans.

Reglur um svindl og notkun gervigreindar

<https://www.fsu.is/is/namid/namskrofur-og-reglur/reglur-um-svindl-i-verkefnum-og-profum>

Ef að grunur um ritstuld og/eða óleyfilega notkun á gervigreind vaknar gætu nemendur þurft að gera munnlega grein fyrir verkefni/prófi.

Sömu reglur gilda um notkun gervigreindar við skrif og gilda um heimildaskráningu almennt. Reglur um heimildaskráningu má finna á heimasíðu skólans. <https://www.fsu.is/is/namid/namskrofur-og-reglur/heimildaskraning-leidbeiningar>

Námsmats- og prófsýningardagur

Námsmats- og prófsýning er mikilvægur hluti af náminu því þar færðu:

- tækifæri til að sjá hvernig þér gekk.
- útskýringu á námsmati hvort sem um lokapróf eða símat er að ræða.
- ráðleggingar sem geta nýst þér í áframhaldandi námi.
- tækifæri til að gera athugasemd við niðurstöðu námsmatsins ef þér þykir hún ósanngjörn.

Námsáætlun er gerð með fyrirvara um breytingar.

Fjölbrautaskóla Suðurlands, 14. ágúst 2026

Íslenskukennarar